

مجموعه چهارده معصوم / ۷

تیری به جان علم

کوتاهه‌هایی از زندگانی امام باقر علیه السلام

مهدی قزلی

شرکت سهامی کتابهای جیبی
وابسته به مؤسسه انتشارات امیرکبیر
تهران، ۱۳۹۰

تهران، خیابان جمهوری اسلامی، میدان استقلال،

صندوق پستی ۴۱۹۱-۱۱۳۶۵

شرکت سهامی کتابهای جیبی

وابسته به مؤسسه انتشارات امیرکبیر

www.amirkabir.net

عنوان کتاب: تیری به جان علم

نویسنده: مهدی قزلی

ناظر: محمدحسین افارب پرست

طراح جلد: محمدرضا نبوی

نوبت چاپ اول: (۱۳۹۰)

حروف متن: کریم ۱۴

چاپ، صحافی و لیتوگرافی: چاپ و آژه بردار اندیشه

تلفن: ۷۷۱۴۵۰۶۳۶

شمارگان: ۳۰۰۰

کاغذ: تحریر سفید ۷۰ گرمی

بها: ۱۵۰۰۰ ریال

همه حقوق محفوظ، هرگونه نسخه برداری اعم از لیزرکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی یا جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی، و اقتباس در گزیده در مستندنویسی و مانند آنها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

سرشناسه: قزلی، مهدی، ۱۳۵۹-

عنوان و نام پدیدآور: تیری به جان علم: کوتاه‌هایی از زندگانی امام باقر (ع) / مهدی قزلی.

مشخصات نشر: تهران: امیرکبیر، کتابهای جیبی، ۱۳۹۰.

مشخصات ظاهری: ۱۰۱ ص.

فروست: مجموعه چهارده مصوم: ۷.

شابک: 978-964-303-365-1

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا.

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۰۱.

موضوع: محمدبن علی (ع) امام پنجم، ۵۷-۱۱۴ ق. - سرگذشته.

موضوع: محمدبن علی (ع) امام پنجم، ۵۷-۱۱۴ ق. - داستان.

موضوع: داستان‌های مذهبی - قرن ۱۴.

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۰ ت ۹ ق ۲۲/ BP

رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۹۵۵۲

شماره کتابشناسی ملی: ۲۳۳۵۶۱۳

پیشگفتار

در روزگاری که تشخیص سره از ناسره و خوب از بد سخت شده است، آشنایی با تاریخ زندگانی، شخصیت و سیره معصومین (علیهم السلام) که منبع صدور حق و حقیقت بوده و هستند، ضرورتی غیرقابل انکار است.

این مجموعه سعی خواهد داشت با تأمل و دقت در زندگانی حضرات نور و منکی بر فرم کوتاه‌نویسی و ساده‌نویسی در نشر، زمینه آشنایی سریع و صریح با ایشان را فراهم کند.

قطعاً شناخت دقیق سیر و سیره معصومین احتیاج به تأمل و مطالعه بیشتری دارد و این مجموعه کفاف نگاه پژوهش‌گرانه را نخواهد داد ولی طعم شیرین زندگی با خدا و برای خدای ایشان را در کام مخاطب باقی خواهد گذاشت.

در روزگاری که مردم دچار مشکلات مختلف و متعدد هستند، داشتن چنین منابعی که وقت زیادی هم نمی‌برد، انگیزه مطالعه را مخصوصاً در مناسبت‌های خاص بیشتر می‌کند.

مکتب قابل تذکر در این میان این است که به دلیل انتخاب بعضی از ماجراهای زندگانی معصومین، بسامد بالای استفاده از نام ایشان و انتخاب زبان ساده و نسبتاً داستانی، گاهی نام و افعال حضرات با خطاب مفرد و بدون تشریفات کلامی مرسوم استفاده شده است که این اتفاق هیچ نسبتی با بی‌احترامی نسبت به ایشان ندارد.

امید است مخاطب با مطالعه آنچه از پی می‌آید، مشتاق دانستن بیش‌ازپیش شود و راهش به سوی مطالعه عمیق‌تر و دقیق‌تر باز شود.

شرکت سهامی کتابهای جیبی

مقدمه

دوران زندگی امام باقر ادامه منطقی زندگی امام سجاد است. فشارهای ناشی از اتفاقاتی مثل عاشورا و واقعه حره و حمله به مکه و... کمتر شد و امام باقر نهال مجاهدت‌های امام سجاد را به دست گرفت و با تلاشی خستگی‌ناپذیر سعی کرد آن را مواظبت کند. به همین خاطر در دوران امام باقر هم مثل دوره دوم زندگی امام سجاد از مبارزه سیاسی علنی خبری نیست و ایشان با تمام وجود سعی می‌کنند معارف اسلام را به همه اقطار جهان اسلام برسانند. حضور پررنگ امام در مراسم حج هر ساله مؤید این تلاش‌هاست. همین تلاش‌هاست که به علما و فقها و مردم زمان امام می‌فهماند چرا پیامبر از دیرینه زمانی لقب باقرالعلوم را برای او انتخاب کرده است. نزدیک به دو دهه امامت امام باقر به آموزش ایدئولوژیک، مبارزه با خرافات در دین، مقابله با تهاجمات کلامی و فلسفی، تربیت شاگردان، گسترش

تشکیلات شیعی و تبیین جایگاه حکومت وقت
(مروانیان) گذشت.

امام به دلیل انتخاب شیوه مناسب تبلیغ و مبارزه،
خاری در چشم حاکمان غیر حق وقت بود. نه اقدامی
علمی علیه حکومت می کرد که بهانه برخورد داشته
باشند و نه آنقدر سکوت و همراهی داشت که
خیالشان از جانب امام راحت باشد. بروز چهره علمی
و اخلاقی امام در بین مردم هم، چنان بالا گرفته بود که
هزینه حذف امام برای حاکمان بسیار بالا می رفت.

به هر حال نواده امام حسن و حسین، آن چنان
شناخته شد که همه پیشوایان علوم زمانه از او بهره
گرفتند و حتی آن ها که مقام امامت و ولایت برای
امام قائل نبودند در بیان عظمت و بزرگی علم و زهد
امام لب به اعتراف گشودند و امام را تأیید کردند.

وقتی امام باقر به پایان عمر شریف خود رسیدند،
نهایی که از پدرشان به امانت گرفته بودند تبدیل به
درختی قرص و استوار شده بود، درختی که صیانت و
محافظت از آن به پسرشان امام صادق رسید.